

# **Hệ thống phát hiện xâm nhập và giám sát hoạt động đáng ngờ**



[King88](#) cung cấp giải pháp toàn diện về hệ thống phát hiện xâm nhập và giám sát hoạt động đáng ngờ trên mạng doanh nghiệp. Hệ thống phát hiện xâm nhập đóng vai trò quan trọng trong việc bảo vệ tài sản số bằng cách liên tục theo dõi lưu lượng mạng và phân tích các mẫu hành vi để xác định dấu hiệu tấn công. Các hệ thống này có thể phát

hiện nhiều loại tấn công khác nhau từ quét cổng, tấn công từ chối dịch vụ đến khai thác lỗ hổng phần mềm.

Hệ thống phát hiện xâm nhập được chia làm hai loại chính dựa trên vị trí triển khai. Hệ thống phát hiện xâm nhập mạng giám sát lưu lượng tại các điểm chiến lược trên mạng, trong khi hệ thống phát hiện xâm nhập máy chủ hoạt động trên từng thiết bị riêng lẻ. Mỗi loại có ưu điểm và hạn chế riêng, và việc kết hợp cả hai tạo ra chiến lược phát hiện toàn diện hơn. Hệ thống phát hiện xâm nhập mạng có thể phát hiện các cuộc tấn công quy mô lớn, trong khi hệ thống phát hiện xâm nhập máy chủ cung cấp thông tin chi tiết về hoạt động nội bộ.

Giám sát hoạt động đáng ngờ không chỉ dừng lại ở việc phát hiện tấn công mà còn bao gồm theo dõi hành vi người dùng nội bộ. Nhiều cuộc tấn công nguy hiểm xuất phát từ bên trong tổ chức, nơi người dùng hợp pháp lạm dụng quyền truy cập để đánh cắp dữ liệu hoặc phá hoại hệ thống. Giám sát hành vi người dùng giúp phát hiện các bất thường như truy cập trái phép vào dữ liệu nhạy cảm, tải xuống số lượng lớn tệp tin hoặc đăng nhập vào thời gian bất thường.

## **Phân loại hệ thống phát hiện xâm nhập và cách thức hoạt động**

Hệ thống phát hiện xâm nhập dựa trên chữ ký là phương pháp truyền thống và phổ biến nhất. Phương pháp này sử dụng cơ sở dữ liệu các mẫu tấn công đã biết để so sánh với lưu lượng mạng hiện tại. Khi phát hiện sự trùng khớp với chữ ký tấn công, hệ thống sẽ tạo cảnh báo và thực hiện hành động phản hồi theo cấu hình. Ưu điểm của phương pháp này là độ chính xác cao và tỷ lệ dương tính giả thấp. Tuy nhiên, nhược điểm là không thể phát hiện các cuộc tấn công mới hoặc biến thể chưa có trong cơ sở dữ liệu.

Hệ thống phát hiện xâm nhập dựa trên bất thường sử dụng học máy và trí tuệ nhân tạo để xây dựng mô hình hành vi mạng bình thường. Khi phát hiện sai lệch so với mô hình cơ sở, hệ thống sẽ đánh dấu là bất thường và cần kiểm tra thêm. Phương pháp này có khả năng phát hiện các cuộc tấn công chưa từng thấy trước đây, bao gồm tấn công zero-day và các biến thể tinh vi. Tuy nhiên, tỷ lệ dương tính giả cao hơn và cần thời gian để huấn luyện mô hình hoạt động ổn định.

Hệ thống phát hiện xâm nhập kết hợp sử dụng cả hai phương pháp trên để tận dụng ưu điểm của từng loại. Lớp phát hiện dựa trên chữ ký xử lý các mối đe dọa đã biết với độ chính xác cao, trong khi lớp phát hiện dựa trên bất thường bảo vệ chống lại các mối đe dọa mới nổi. Sự kết hợp này tạo ra hệ thống phát hiện toàn diện có khả năng bảo vệ tổ chức trước nhiều loại tấn công khác nhau, từ các cuộc tấn công đơn giản đến phức tạp.

## Công cụ và triển khai hệ thống giám sát bảo mật

Snort là một trong những công cụ phát hiện xâm nhập mã nguồn mở phổ biến nhất hiện nay. Với khả năng phân tích gói tin thời gian thực và cơ sở dữ liệu quy tắc phong phú, Snort có thể phát hiện nhiều loại tấn công mạng khác nhau. Hệ thống hỗ trợ ba chế độ hoạt động: phát hiện gói tin, ghi nhật ký và phát hiện xâm nhập đầy đủ. Snort thường được triển khai kết hợp với các công cụ khác như Barnyard2 để quản lý đầu ra và BASE để hiển thị cảnh báo qua giao diện web trực quan.

Suricata là giải pháp thay thế hiện đại cho Snort với khả năng xử lý đa luồng và hỗ trợ nhiều giao thức hơn. Suricata có thể hoạt động như hệ thống phát hiện xâm nhập, hệ thống ngăn chặn xâm nhập và công cụ giám sát bảo mật mạng trong cùng một giải pháp. Khả năng tăng tốc phần cứng thông qua CUDA và Hyperscan giúp Suricata xử lý lưu lượng tốc độ cao mà không ảnh hưởng đến hiệu suất mạng. Đây là lựa chọn lý tưởng cho các tổ chức có nhu cầu giám sát lưu lượng lớn.



## Quy trình ứng phó sự cố và báo cáo giám sát bảo mật

Quy trình ứng phó sự cố bảo mật là thành phần không thể thiếu trong chiến lược phát hiện xâm nhập và giám sát toàn diện. Khi hệ thống phát hiện hành vi đáng ngờ, quy trình ứng phó cần được kích hoạt ngay lập tức để đánh giá mức độ nghiêm trọng, ngăn chặn thiệt hại lan rộng và khôi phục hệ thống về trạng thái an toàn. Các bước cơ bản bao gồm phát hiện, phân tích, ngăn chặn, loại bỏ và khôi phục, mỗi bước đều có vai trò quan trọng trong việc giảm thiểu tác động của sự cố bảo mật.

Báo cáo giám sát bảo mật cần được tạo định kỳ và gửi đến các bên liên quan để đảm bảo minh bạch và hỗ trợ ra quyết định. Báo cáo nên bao gồm số lượng cảnh báo, phân loại mức độ nghiêm trọng, thời gian phản hồi trung bình và các xu hướng tấn công mới phát hiện. Dữ liệu từ báo cáo giám sát là cơ sở quan trọng để điều chỉnh chiến lược bảo mật, phân bổ nguồn lực và nâng cao hiệu quả phát hiện xâm nhập trong tương lai. Việc xây dựng quy trình ứng phó sự cố bài bản và báo cáo giám sát định kỳ giúp tổ chức liên tục cải thiện năng lực bảo mật và sẵn sàng đối phó với các mối đe dọa ngày càng tinh vi.

